

maksettavien sitoumusten määrästä, sen jälkeen tämä suhdeluku vähän aleni saavuttaen vuoden alimman määrän, 100.1 %, toukokuun päättyessä. Kesällä katesuhde jälleen parani, ja vuoden päättyessä katetta oli 107.0 % sitoumusten summasta. Suurin piirtein samanlainen oli katteen kokonaismäärän suhde liikkeessä olevaan setelistöön kuitenkin sillä erotuksella, että kate oli vielä runsaampi. Koko kate oli näet kertomusvuoden alkaessa 182.3 % ja sen päättyessä 172.0 % liikkeessä olevasta setelistöstä.

Setelinantoreservi oli koko kertomusvuoden ajan runsas, vaikkakin sen vaihtelut olivat melkoiset. Vuoden alkaessa setelinantoreservi oli 2,929.7 milj. markkaa. Kun valtio jälleen, niinkuin vuonna 1941, ajoittain tuntuvien määrin ylitti pano- ja ottotiliään, setelinantoreservi pieneni, mutta vuoden alin määrä, 1,814.5 milj. markkaa, oli kuitenkin hyvin korkea verrattuna esim. edellisen vuoden alimpaan määrään. Sittemmin valtio selvitti tilinylityksensä, minkä johdosta setelinantoreservi jälleen lisääntyi nousten lokakuun 8 päivänä vuoden korkeimpaan määrään, 3,170.6 milj. markkaan. Kertomusvuoden päättyessä setelinantoreservi oli samalla tasolla kuin sen alkaessa, nimittäin 2,884.1 milj. markkaa eli vain 45.6 miljoonaa pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Verrattuna vaadittaessa maksettavien sitoumusten kokonaismäärään setelinantoreservi kuitenkin oli pienentynyt 24.0 %:sta kertomusvuoden alkaessa 18.7 %:iin sen päättyessä.

Seuraava asetelma valaisee tarkemmin Suomen Pankin setelinanto-oikeutta ja sen käyttöä viime vuoden viimeisenä päivänä verrattuna vastaavaan tilaan edellisen vuoden päättyessä.

Setelinanto-oikeus:

	31/12 1941 milj. mk	31/12 1942 milj. mk
Kultakassa ja ulkomaiset valuutat	1,103.8	666.7
Lain mukaan joulukuun 13 päivältä 1939	12,233.1	15,877.7
Ohjesäännön 6 §:n mukaan	1,800.0	1,800.0
Setelinanto-oikeus	15,136.9	18,344.4

Käytetty määrä:

	31/12 1941 milj. mk	31/12 1942 milj. mk
Liikkeessä olevat setelit	7,316.9	9,617.3
Muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset	4,721.4	5,686.7
Myönnettyistä kassakreditiiveistä nostamatta oleva määrä	168.9	156.3
Käytetty setelinantooikeus	12,207.2	15,460.3

Setelinantoreservi:

Käytettävissä oleva	2,929.7	2,884.1
Käytetty määrä ja reservi	15,136.9	18,344.4

Pankin suhde valtion.

Sodan rahoittamisen takia Suomen Pankin on ollut pakko, luopuen aikaisemmista periaatteistaan, antaa valtiolle suoranaista luottoa. Tämä tapahtui pääasiallisesti vekseleitä diskonttaamalla. Vuoden 1941 päättyessä keskuspankki täten oli diskontannut valtion vekseleitä 10,700.0 milj. markan arvosta. Kertomusvuoden aikana ei ollut mahdollista välttää tällaisen luotonannon jatkamista, joskin luotonkasvu valtion verotulojen lisääntymisen johdosta voitiin pitää pienempänä kuin edellisenä vuonna. Diskontattujen vekselien määrä nousi tämän johdosta vähitellen viikko viikolta — alentuen vain neljästi — ja kohosi vuoden viimeisenä päivänä 14,560.0 milj. markkaan. Vuoden varrella valtio sen lisäksi, niinkuin edellä on mainittu, melko yleisesti ylitti pano- ja ottotiliänsä, useasti melko suurin määrin. Ylitys saavutti huipunsa toukokuun 30 päivänä, jolloin se oli 1,208.0 milj. markkaa. Ylitykset tasoitettiin sitten aikanaan diskonttaamalla uusia vekseleitä. Kertomusvuoden päättyessä, niinkuin sen alkaessakin, ylitys oli selvitetty, niin että valtiolla puheena olevalla tilillä oli pieni saatava keskuspankista. Kun tämä vähennetään vekselivelasta, valtion nettovelka Suomen Pankille kertomusvuoden alkaessa oli 10,662.6 milj. markkaa ja sen päättyessä 14,550.1 milj. markkaa. Nettovelka oli siten kasvanut 3,887.5 miljoonaa eli 36.5 % lisäyksen oltua vuonna 1941 5,223.0 milj. markkaa vastaten 96.0 %.

Suomen Pankilla oli kertomusvuonna, niinkuin myös aikaisemmin, hallussaan jonkin verran valtion antamia obligatioita. Niitä ei kuitenkaan voida katsoa varsinaiseksi luotonannoksi valtiolle, koska ne yleensä oli hankittu Suomen Pankille sijoitustarkoituksessa ja yleisölle myytäväksi. Tällaisten obligatioiden kirjattu arvo oli kertomusvuoden alkaessa 297.9 milj. markkaa ja sen päättyessä 274.6 miljoonaa, joten vuoden varrella tapahtunut vähennys oli 23.3 milj. markkaa.

Ulkomaiset selvitystililit.

Vuonna 1942 ei solmittu uusia sopimuksia selvitystililiikkeestä, vaan toiminta on tapahtunut aikaisemmin tehtyjen sopimusten pohjalla. Sen sijaan kyllä on tehty eräitä muutoksia ja lisäyksiä voimassa oleviin sopimuksiin. Siten muutettiin Tanskan selvitysliikkeessä sovellettua tilijärjestelmää, tehtiin Ranskan ja Italian sopimuksiin eräitä lisäyksiä ja muutoksia erinäisten maksujen suoritusten etuoikeudesta sekä eräitä vähäisiä lisäyksiä Sveitsin ja Bulgarian sopimuksiin. Samoin sovittiin ns. Kenraalikuvernementtia koskevien maksujen suorittamisesta Saksan selvitystilin kautta.

Vuonna 1942 sekä, vertailun vuoksi esitettyinä, vuosina 1941 ja 1940 viejille tilitettyjen määrien jakaantuminen vientimaan mukaan oli seuraava:

	1940 milj. mk	1941 milj. mk	1942 milj. mk
Bulgaria	4.6	58.1	50.4
Espanja	—	17.8	47.7
Italia	101.7	279.5	425.9
Jugoslavia	—	1.1	—
Kreikka	—	0.0	—
Latvia	32.8	4.7	—
Liettua	15.9	4.1	—
Neuvostoliitto	181.7	164.1	—
Portugali	—	15.5	1.7
Ranska	—	39.3	191.3
Romania	—	0.0	0.5
Saksa	1,544.9	3,719.1	5,624.5
Norja	31.9	99.8	99.7
Hollanti	72.7	233.5	211.3
Belgia	0.1	174.0	173.8
Kenraalikuvernementti	—	—	0.7
Slovakia	—	4.1	10.3
Sveitsi	4.9	52.7	75.4

Tanska	319.3	522.3	779.8
Turkki	31.2	71.2	31.1
Unkari	—	13.0	68.7
Viro	16.5	12.9	—

Yhteensä 2,358.2 5,486.8 7,792.8

Ulkomainen selvitysliike oli siten kertomusvuonna tuntuvasti vilkkaampaa kuin lähinnä edellisinä vuosina. Lisäksi on huomattava, että yllä olevan asetelman summaan on lisättävä 1,737.5 milj. markkaa, mikä summa suoritettiin viejille selvitystilisiin läheisessä yhteydessä olevalta erikoistililtä. Vastaavia suorituksia oli vuosina 1941 ja 1940 vain 190.2 ja 171.4 milj. markkaa. Viejille kaikkiaan selvitystilien kautta tilitetty määrä kohosi siten vuonna 1942 9,530.3 milj. markkaan, kun vastaava määrä kahtena edellisellä vuonna oli ollut 5,677.0 ja 2,529.6 miljoonaa. Nousua oli ennen kaikkea tapahtunut Saksan, Tanskan, Italian, Ranskan ja Unkarin tilien käytössä.

Kertomusvuoden päättyessä ulkomaisten selvitystilien nettosaldo osoitti 2,955.8 milj. markan velkaa ulkomaille. Nettovelka oli siten lähes kaksi kertaa niin suuri kuin vuotta aikaisemmin, jolloin se oli 1,489.5 milj. markkaa. Jos Saksan erikoistili otetaan huomioon, vastaava nettovelka oli 3,345.4 milj. markkaa vuoden 1942 lopussa oltuaan vuoden 1941 päättyessä 2,536.0 miljoonaa. Nettovelan lisäys on luonnollinen seuraus sotasuhteiden aiheuttamasta suuresta tuontitavaroiden tarpeesta. Kertomusvuoden päättyessä ulkomainen velka oli huomattavin Saksan ja Tanskan tileissä. Sen sijaan Hollannin, Belgian, Italian ja Ranskan tilit päättyivät Suomen saatavsaldoon. Viejät saivat yleensä saatavansa ilman odotusaikaa, vain Ranskaan ja Slovakiaan tapahtuneen viennin maksu tapahtui vaihtelevan odotusajan jälkeen.

Lopuksi on mainittava, että Suomen Pankki selvitystilisuoritusten lisäksi tilitti viejille kompensatitilitse 47.3 milj. markkaa.

Remburssit.

Siitä huolimatta, että ne asianhaarat, jotka suursodan puhjettua johtivat Suomen Pankin remburssiliikkeen huomattavaan laajenemiseen, vaikuttivat myös vuonna 1942, on todettava tämän liikkeen vähentyneen kahteen edelliseen vuoteen verrattuna.

Vuoden 1942 aikana avattujen tuontiremburssien luku oli siten 2,094 vastaten 2,865 vuonna 1941, samalla kun niiden määrä oli 1,236.7 milj. markkaa oltuaan edellisenä vuonna 1,580.0 miljoonaa. Kertomusvuoden päättyessä avoinna olevien tuontiremburssien yhteenlaskettu arvo oli 219.9 milj. markkaa vastaten 223.2 miljoonaa lähinnä edellisen vuoden lopussa.

Remburssien vähentymisen tärkeimpinä syinä on mainittava, että monet ostajat, haluten välttää remburssikustannuksia, entistä pontevammin yrittivät järjestää tavaran maahansaannin ilman remburssia ja että jotkut tuontiliikkeet, mm. luotonsaannin takia, palasivat entisen liikepankkiinsa asiakspiiriin. Edelleen tavaroiden tuonti vaikeutui, kun eräitä vuoden varrella päättyneitä kauppasopimuksia ei välittömästi saatu uudistetuiksi ja kun eräissä tapauksissa tuontilisenssin anto entistä tarkemmin rajoitettiin ehdottoman välttämättömiin tavaroihin, toisissa tapauksissa taas ulkomaat rajoittivat vientiään.

Myös vientiremburssien käyttö väheni

jonkin verran edellisestä vuodesta. Kertomusvuoden aikana avattiin näet 189 vientiremburssia vastaten 224 vuonna 1941 niiden määrän ollessa vastaavina ajankohtina 127.3 ja 197.4 milj. markkaa. Vuoden päättyessä avoinna olevien remburssien saldo oli vain 9.1 milj. markkaa, kun se vuoden 1941 lopussa oli ollut 61.2 miljoonaa.

Pankin tilinpäätös.

Edellä on käsitelty tärkeimpiä niistä kohdista, joissa Suomen Pankin asemassa tapahtui muutoksia kertomusvuoden aikana. Sen lisäksi on tarkastettava pankin omaisuus- ja tulostaseita yksityiskohtaisesti.

O m a i s u u s t a s e.

Suomen Pankin omaisuusustaseen tärkeimmät erät kertomusvuoden samaten kuin lähinnä edellisen vuoden päättyessä näkyvät alla olevasta asetelmasta, joka siten antaa yleiskuvan vuoden aikana tapahtuneista muutoksista:

	31/12 1941 milj. mk	31/12 1942 milj. mk
V a r a t:		
Kultakassa	171.4	171.4
Ulkomaiset valuutat	932.4	495.3
Ulkomaiset vekselit	4.4	3.7
Ulkomaan rahan määräiset setelit ja korkoliput	3.8	1.4
Diskontatut vekselit	12,224.9	15,872.6
Hypoteekkilainat	26.1	29.7
Kassakreditit	28.2	60.9
Suomen rahan määräiset obligatiot	376.7	327.5
Ulkomaan rahan määräiset obligatiot	295.5	262.8
Pankkikiinteistöt ja kalusto	12.0	12.0
Eri tilit	102.3	338.6
Yhteensä	14,177.7	17,575.9
V e l a t:		
Liikkeessä olevat setelit	7,316.9	9,617.3
Valtion pano- ja ottotili	37.4	9.9
Muut pano- ja ottotilit	1,258.4	1,179.0
Postivekselit	88.3	83.3
Ulkomaiset kirjeenvaihtajat	1,046.5	406.1
Ulkomaiset selvitystiltilt	1,489.5	2,955.8
Eri tilit	801.3	1,052.7
Kasvaneita korkoja	40.1	41.5
Kantarahasto	1,250.0	1,250.0
Vararahasto	624.9	737.3
Pankkikiinteistöjen ja kalustojen arvo	12.0	12.0
Pankin voitto	212.4	231.0
Yhteensä	14,177.7	17,575.9

Kultakassasta, ulkomaisten valuuttain su-pistumisesta ja luotonannon laajenemisesta samaten kuin setelistön lisääntymisestä ja sen katteen vaihteluista on edellä tehty selkoa. Muista tileistä seuraavat ansaitsevat huomiota.

Varojen puolella olevista tileistä on syytä mainita, että pankin obligatiovarasto vuoden varrella tapahtuneiden arpomisten ja myyntien johdosta pienei. Suomen rahan määräisten obligatioiden kirjanpitoarvo väheni näet 49.2 miljoonaa ja ulkomaan rahan määräisten arvo 32.7 milj. markkaa. Obligatiosalkun kokonaisarvo pienei näin ollen 672.2 milj. markasta 590.3 miljoonaa eli 81.9 milj. markkaa vastaten 12.2 %. Vielä on mainittava, että „eri tilien” huomattava lisääntyminen pääasiallisesti johtui siitä, että Suomen Pankki asian lopullista järjestelyä varten pankkivaltuusmiesten suostumuksella osti valtiolta sen omistamiin Enso-Gutzeit Oy:n osakkeisiin perustuvat sanotun yhtiön uusien osakkeiden merkintäoi-keudet ja niiden nojalla merkittävät osak-keet. Osaketilille oli siten vuoden vaihteessa merkittynä 261.6 milj. markan suu-ruinen erä.

T u l o t:

	1941 mk	1942 mk
Korkoja kotimaisesta lainausliikkeestä	172,009,533: —	206,097,512: 20
Korkoja ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta	437,125: 25	124,205: 70
Korkoja obligatioista	48,236,289: 35	48,668,659: 30
Agio	—	2,149,914: 03
Provisioita	33,931,393: 89	35,399,062: 03
Yhteensä	254,614,341: 49	292,439,353: 26

M e n o t:

Palkkoja ja palkkioita	13,044,619: —	17,837,890: 50
Eläkkeitä ja avustuksia	1,186,230: 40	1,305,808: 55
Pankkivaltuusmiesten palkkioita ja kuluja	132,476: 15	142,220: 85
Haarakonttorien valvojien palkkiot	150,200: —	189,400: —
Setelien valmistus	4,962,968: 50	2,970,471: 15
Erinäisiä kuluja	3,659,241: 75	5,024,251: 75
Agiotappioita	1,603,761: 20	—
Poistoja	465,172: 15	29,127,878: 10
Kiinteistötili	16,566,089: 90	4,242,677: 40
Kaluston tiliarvoa alennettu	462,930: 50	588,363: 20
Pankin voitto	212,380,651: 94	231,010,391: 76
Yhteensä	254,614,341: 49	292,439,353: 26

Suomen Pankin kokonaistulot olivat vuonna 1942 37.8 milj. markkaa eli lähes

Velkojen puolella tapahtuneista muutok-sista on, aikaisemmin kosketeltujen muutosten lisäksi, viitattava muiden kuin valtion pano- ja ottotilin pienenemiseen, joka kuitenkin oli sangen vähäinen, sekä „eri tilien” kasvamiseen.

Edelleen on todettava, että Suomen Pan-kin kantarahasto oli muuttumaton ja että sen vararahasto kertomusvuoden päättyessä oli 112.4 milj. markkaa suurempi kuin sen alkaessa. Muutos johtui siitä, että vara-rahastoon ohjesäännön mukaisesti oli siir-retty puolet vuoden 1941 voitosta, so. mk 106,190,325: 97, sekä sen lisäksi eduskun-nan päätöksen mukaisesti se osa voiton toi-sesta puolesta, joka ylitti valtion tulo-rahoon merkityn erän, siis mk 6,190,325: 97. Vuoden 1942 viimeisenä päivänä Suomen Pankin omien rahastojen arvo, vuosivoittoa mukaan lukematta, oli kaikkiaan melkein kaksi miljardia eli 1,999.3 milj. markkaa.

T u l o s t a s e.

Pankin voitto- ja tappiotili kahdelta viime vuodelta näkyy seuraavasta asetel-masta:

	1941 mk	1942 mk
Korkoja kotimaisesta lainausliikkeestä	172,009,533: —	206,097,512: 20
Korkoja ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta	437,125: 25	124,205: 70
Korkoja obligatioista	48,236,289: 35	48,668,659: 30
Agio	—	2,149,914: 03
Provisioita	33,931,393: 89	35,399,062: 03
Yhteensä	254,614,341: 49	292,439,353: 26

Palkkoja ja palkkioita	13,044,619: —	17,837,890: 50
Eläkkeitä ja avustuksia	1,186,230: 40	1,305,808: 55
Pankkivaltuusmiesten palkkioita ja kuluja	132,476: 15	142,220: 85
Haarakonttorien valvojien palkkiot	150,200: —	189,400: —
Setelien valmistus	4,962,968: 50	2,970,471: 15
Erinäisiä kuluja	3,659,241: 75	5,024,251: 75
Agiotappioita	1,603,761: 20	—
Poistoja	465,172: 15	29,127,878: 10
Kiinteistötili	16,566,089: 90	4,242,677: 40
Kaluston tiliarvoa alennettu	462,930: 50	588,363: 20
Pankin voitto	212,380,651: 94	231,010,391: 76
Yhteensä	254,614,341: 49	292,439,353: 26

15 % suuremmat kuin lähinnä edellisenä vuonna, jolloin ne vuorostaan olivat suu-

remmat kuin minään aikaisempaan vuonna. Tulojen jatkuva kasvaminen oli luonnollinen seuraus pankin toiminnan, varsinkin sen luotonannon laajenemisesta. Luotonannosta saatu korkotulo olikin 34.1 milj. markkaa eli melkein 20 % suurempi kuin vuonna 1941. Niinkuin edellisnäkin vuonna siirrettiin osa korkotuloista varausten tilille, koska sodan luomien epävakaiden olojen takia on katsottu asianmukaiseksi kerätä aikanaan mahdollisesti tarvittavia varauksia. Obligatiokorkoja, joihin on luettu myös osinkotulot, kertyi melkein sama määrä kuin edellisnä vuonna, lisäys kun oli vain 0.5 milj. markkaa. Provisiotuloja, joita pääasiallisesti kertyi clearing- ja remburssi-liikkeestä, pankki kertomusvuonna sai 1.5 milj. markkaa enemmän kuin edellisnä vuonna. Agiovoittoa tulostase osoittaa 2.1 milj. markkaa, kun vuonna 1941 tilinpäätöksessä esitettiin agiotappiota. Näiden kaikkien tulojen lisääntyessä verrattuna vuoteen 1941 väheni viimeinen tuloerä, ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta saatu korko, joten se oli vailla merkitystä Suomen Pankin tulostaseessa.

Myös menot ovat kasvaneet melkoisesti. Siten palkkojen ja palkkioiden tili nousi 4.8 milj. markkaa vastaten lähes 37 %. Tämä huomattava nousu johtui varsinkin ulkomaisen clearing-liikkeen laajenemisen ja valuuttakaupan valvonnan aiheuttamasta henkilökunnan lisäämisestä. Hintatason nousun johdosta pankin henkilökunnalle myönnettiin kalliinajanpalkanlisä samojen perusteiden mukaan kuin valtion viran ja toimen haltijoille. Lisäksi tulee, että palkkoja jatkuvasti on suoritettu niille lukuisille pankin toimihenkilöille, jotka edelleen ovat puolustusvoimain palveluksessa. Samaten lisääntyivät muutkin palkkiotilit ja eläkemenot sekä erinäisten kulujen määrä. Sitä vastoin setelien valmistuksen aiheuttamat kustannukset vähenivät huomattavasti

johtuen siitä, että seteleitä valmistettiin vaille puolet siitä määrästä, joka edellisnä vuonna olosuhteiden pakosta oli valmistettu. Agiotili oli, niinkuin mainittu, siirtynyt menopuolelta tulopuolelle. Luottotappioita ei ollut, mutta kun tavallisuuden mukaan alennettiin vuoden varrella ostettujen arvopapereiden arvoa, tuli poisto tällä kertaa tavallista suuremmaksi. Samoin poistettiin eräiden uudistus- ja korjausrakennusten aiheuttamat kustannukset sekä alennettiin kaluston tiliarvoa.

Näin ollen Suomen Pankin nettovoitto vuodelta 1942 tuli olemaan 231.0 milj. markkaa. Nettovoitto ylitti siten 18.6 milj. markalla edellisen vuoden voiton ja oli samalla suurempi kuin minään aikaisempaan vuonna. Vuosivoiton viimeaikaista kehitystä valaisee seuraava lukusarja.

Nettovoitto oli:

V. 1937	101.6	miljoonaa	markkaa
„ 1938	104.6	„	„
„ 1939	102.5	„	„
„ 1940	202.6	„	„
„ 1941	212.4	„	„
„ 1942	231,010,391	mk	76 p.

Nettovoiton käytöstä on mainittava, että siitä ohjesäännön mukaan puolet eli 115,505,195 markkaa 88 penniä kuluu vuoden alussa on siirretty pankin vararastoon, joka siten kasvoi 852.8 milj. markan suuruisiksi. Valtion tuloarvioon on otettu 100.0 milj. markan suuruinen Suomen Pankista saatava tulo käytettäväksi valtion yleisiin tarkoituksiin. Tästä voiton puoliskosta on siten jäänyt käyttämättömiä varoja 15,505,195 markkaa 88 penniä.

Pankkivaltuusmiehet ehdottavat, että

nämä voittovarot, 15,505,195 markkaa 88 penniä, siirretään pankin vararastoon.

Pankkivaltuusmiesten käsittelemiä asioita.

Setelien lunastaminen.

Suomen Pankki on vuosittain uudistetulla asetuksella oikeutettu poikkeamaan ohjesääntönsä 8 §:n 1 momentin säännöksistä setelien lunastamiseen nähden. Kun asetuksen voimassaoloaika vuoden 1942 lopussa olisi mennyt umpeen, pankin johtokunta, katsoen, ettei ollut mahdollista palata kultaan sidottuun rahakantaan, teki aloitteen asetuksen voimassaoloajan pidentämiseksi kolmella vuodella. Yhtyen johtokunnan mielipiteeseen pankkivaltuusmiehet pyysivät valtioneuvostolta, että Suomen Pankki asetuksella oikeutettaisiin vuoden 1945 loppuun saakka edelleen poikkeamaan ohjesäännön 8 §:n 1 momentin määräyksistä. Tämä oikeus pankille myönnettiin.

Tilintarkastus.

Vuoden 1941 valtiopäivillä valitut tilintarkastajat, kunnallisneuvos Aleksanteri Fränti, maanviljelijä Kaapro Huittinen, maanviljelijä August Kuusisto, kunnallisneuvos Kaapro Moilanen ja sotatalouden tarkastaja Pietari Salmenoja toimittivat viime vuoden helmikuun 16 ja 20 päivien välisenä aikana pankin vuoden 1941 tilintarkastuksen. Tilintarkastajain lausunnon mukaisesti ja pankin ohjesäännön tätä koskevain säännösten nojalla pankkivaltuusmiehet myönsivät johtokunnalle vastuuvapauden pankin hallinnosta vuodelta 1941.

Lainausliikkeen ja valuuttakaupan tarkastus.

Pankkivaltuusmiehet ovat vuoden aikana toimittaneet johtosääntönsä määräämän pankin lainausliikkeen ja muiden sijoitusten sekä valuuttakaupan tarkastuksen seuraavina aikoina: helmikuun 27, huhtikuun 22, kesäkuun 26, elokuun 18, lokakuun 2 ja 15 sekä marraskuun 25 päivänä.

Inventtaukset ja haarakonttorien tarkastus.

a) Pääkonttorissa.

Johtosääntönsä 6 §:n mukaisesti pankkivaltuusmiehet ovat toimittaneet pääkonttorin kassojen, kassaholvien ja rahastojen sekä laina- ja vakuuskirjain ynnä panttien ja talletusten inventtauksen. Inventtauksessa ei havaittu aihetta muistutuksiin.

b) Haarakonttoreissa.

Pankkivaltuusmiehet ovat valvoneet, että konttorien valvojat ovat inventoineet haarakonttorien käsikassat ja holvit kerran kuukaudessa sekä vekselit, velkakirjat ja pantit vähintään kolmasti vuodessa.

Sitäpaitsi on vuoden varrella kaikki haarakonttorit tarkastettu.

Johtokunta.

Tasavallan presidentti myönsi elokuun 28 päivänä pyynnöstä eron virastaan syyskuun 25 päivästä lukien pankin johtokunnan jäsenelle, lakitieteen kandidaatti Lauri af Heurlinille, joka viimeksi mainittuna päivänä saavutti säädetyin ikärajan, sekä nimitti, pankkivaltuusmiesten esityksestä, lokakuun 23 päivänä annettulla avoimella kirjeellä pankin johtokunnan jäseneksi Keskinäisen Henkivakuutusyhtiö Kansan toimitusjohtajan Paavo Nikodemus Raittisen, joka ryhtyi hoitamaan virkaansa kuluva vuoden alusta.

Kokouksessaan joulukuun 16 päivänä pankkivaltuusmiehet, johtokunnan esityksestä, vahvistivat johtokunnalle uuden työjärjestyksen.

Pankkivaltuusmiesten valvonnan alaiset rahastot.

Pankkivaltuusmiehet ovat hyväksyneet Längmanin ja Rosenbergin rahastojen, Elis

Holmin hätäapurahaston sekä 1893 vuoden hätäapurahaston tilit vuodelta 1941 sekä lähettäneet jäljennökset tileistä pankkivaliokunnalle.

1893 vuoden hätäapurahaston hoitokomitea ilmoitti toukokuun 7 päivänä pankkivaltuusmiehille lähettämässään kirjelmässä keskuudessaan heränneen kysymyksen sanotun rahaston varojen, jotka olivat joulukuun 31 päivänä 1941 1,579,114 markkaa 40 penniä, käyttämisestä talvisodan ja valitsevan sodan johdosta hätää kärsivien Karjalan asukkaiden auttamiseksi, mikä tarkoitus vastaisi rahaston perustamistarkoitusta. Koska 1893 vuoden hätäapurahaston yleisten ohjeiden mukaan hoitokomitean tulee, jos maassamme tai suuressa osassa siitä tapahtuu kato, joka vaatii yleisön apua, tai jos olosuhteet sen muuten aiheuttavat, kutsua Helsinkiin koolle yleinen kokous, jonka tehtävänä on avustamista varten asettaa keskuskomitea ja tehdä ehkä tarpeelliseksi katsottavat päätökset rahaston käytöstä ja hoidosta, hoitokomitea esitti, että pankkivaltuusmiehet valtuuttaisivat hoitokomitean sanottujen ohjeiden mukaisesti kutsumaan rahaston lahjoittajat Helsingissä pidettävään kokoukseen keskustelemaan ja päättämään rahaston varojen käytöstä edellä mainittuun tarkoitukseen. Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät hoitokomitean esityksen, ja täten saamansa valtuutuksen nojalla hoitokomitea sanomalehdissä julkaistulla kokoonkutsulla kehoitti rahastoon lahjoituksia antaneita henkilöitä saapumaan kesäkuun 28 päivänä pidettävään yleiseen kokoukseen keskustelemaan ja päättämään rahaston varojen käyttämisestä sodan johdosta hätää kärsivien auttamiseksi.

Mainittuun kokoukseen ei kuitenkaan saapunut yhtään lahjoittajaa, ja tämän johdosta hoitokomitea kääntyi pankkivaltuusmiesten puoleen uudella kirjelmällä, jossa se, koska eduskunta hyväksyessään pankkivaliokunnan mietinnön Suomen Pankin tilaa ja hallintoa v. 1919 koskeneen tarkastuksen johdosta oli valtuuttanut pankkivaltuusmiehet hoitamaan ne tehtävät, jotka hätäapurahastoa koskevien määräysten mukaisesti olivat pankkivaltuusmiehille uskottut, ja rahaston vuosittain tämän johdosta vuosittain ovat olleet eduskunnan Suomen Pankin tilaa ja hallintoa tarkastamaan valitsemien tilintarkastajien sekä pankki-

valiokunnan välityksellä eduskunnan tarkastettavina ja koska lahjoittajain kokousta, joka olisi ollut oikeutettu asiasta päättämään, ei ollut voitu aikaansaada, ilmoitti katsovansa, että kysymys rahaston varojen luovuttamisesta edellä mainittuun tarkoitukseen on alistettava eduskunnan hyväksyttäväksi. Varojen käyttöön nähden hoitokomitea lisäksi ehdotti, että hätäapurahaston varat luovutettaisiin Vapaan Huollon Viipurin läänin Keskukselle käytettäväksi viime talvisodan ja nykyisen sodan johdosta Karjalassa kärsimään joutuneiden hädänalaisten auttamiseksi, lähinnä maalaisväestön hädän lieventämiseen sellaisilla toimenpiteillä, jotka tehokkaasti edistävät maataloustuotantoa, sekä pyysi pankkivaltuusmiehiä hyväksymään ehdotuksen ja lähettämään edelleen vastaavan esityksen eduskunnan pankkivaliokunnalle.

Katsoen rahaston varojen käytön hoitokomitean esittämään tarkoitukseen vastaavan rahaston perustamistarkoitusta pankkivaltuusmiehet hyväksyivät hoitokomitean ehdotuksen sekä yhtyen hoitokomitean omaksumaan kantaan, että kysymyksessä oleva toimenpide on edelleen alistettava eduskunnan hyväksyttäväksi, esittivät pankkivaliokunnalle, että valiokunta tahtois jättää saman sisältöisen ehdotuksen eduskunnan hyväksyttäväksi.

Pankkivaltuusmiesten mainitun esityksen johdosta antamassaan mietinnössä pankkivaliokunta ilmoitti olevansa sitä mieltä, että kysymyksessä olevien varojen käyttäminen pankkivaltuusmiesten ehdottamaan avustustoimintaan hyvin soveltuu siihen tarkoitukseen, jota varten 1893 vuoden hätäapurahasto on aikoinaan kerätty. Kun rahastoon lahjoituksia antaneille kansalaisille on sen hoitoa varten vahvistettujen ohjeiden mukaisesti tarjottu tilaisuus yleisessä kokouksessa lausua mielensä rahaston varojen käytöstä, näyttää myös lahjoittajain oikeus tulleen riittävästi huomioonotetuksi asian järjestelyssä. Näin ollen valiokunta, joka piti ehdotusta varojen käyttämisestä Vapaan Huollon Viipurin läänin Keskuksen välityksellä tarkoituksenmukaisena, teki asiasta pankkivaltuusmiesten esityksen mukaisen ehdotuksen eduskunnalle, joka hyväksyi sen heinäkuun 15 päivänä. Lisäksi eduskunta päätti pankkivaliokunnan ehdotuksesta, että tilit mainittujen varojen käytöstä on aikanaan toimitettava pankkival-

tuusmiesten hyväksyttäväksi. Rahaston varojen luovutus Vapaan Huollon Viipurin läänin Keskukselle tapahtui lokakuun lopussa, ja hoitokomitea ilmoitti tällöin pankkivaltuusmiesten määräyksestä sanotulle keskukselle, että sen ennen varojen jakoa tulee hankkia asiasta lausunnot asianomaisilta maa- ja metsätaloudellisilta järjestöiltä.

Eläkkeet ja avustukset.

Pankkivaltuusmiehet ovat kuluneen vuoden aikana myöntäneet neljä eläkesäännön mukaista eläkettä ja kaksi vuotuista avustusta. Näiden yhteinen vuotuinen määrä on 122,992 markkaa.

Poistoja.

Johtokunnan esityksestä pankkivaltuusmiehet ovat päättäneet, että eräät epävarmoiksi merkityt, vuosilta 1914 ja 1931 peräisin olevat saatavat, yhteensä 20,911 markkaa 25 penniä, poistetaan tileistä kokonaan arvottomina.

Valtion vekselien diskonttokorko.

Valtiovelan aiheuttamien korkomenojen vähentämiseksi valtiovarainministeriö teki Suomen Pankin johtokunnalle esityksen, että pankin valtiolle myöntämän vekseliluoton korkoa alennettaisiin. Diskontatessaan valtion vekseleitä pankki oli marraskuun 26 päivästä 1941 lähtien soveltanut 2½ %:n diskonttokorkoa; valtiovarainministeriö esitti harkittavaksi koron alentamista 2 %:iin. Ottaen huomioon vallitsevat poikkeukselliset olosuhteet johtokunta katsoi kohtuulliseksi, että tehtyyn esitykseen suostuttaisiin, ja teki asiasta sen mukaisen ehdotuksen pankkivaltuusmiehille. Hyväksyen johtokunnan ehdotuksen pankkivaltuusmiehet päättivät, että Suomen Pankki kesäkuun 27 päivästä 1942 lähtien toistaiseksi diskontatessaan ja uudistaessaan valtion asettamia omia vekseleitä, joiden maksupäivään ei ole kolmea kuukautta pitempää aikaa, soveltaa 2 %:n korkoa.

Ns. pikku rajakaupassa käytettävän Suomen rahan viennin säännöstelemisen.

Sen johdosta, että Suomen—Ruotsin maarajan asukkaiden harjoittamassa rajoi-

tettuun tullivapauteen perustuvassa ns. pikku rajakaupassa ja siinä käytettävän Suomen rahan viennissä oli voimassa olleiden asiaa koskevien määräysten puutteellisuuden vuoksi todettu esiintyneen useita epäkohtia, johtokunta teki pankkivaltuusmiehille esityksen sanotun rajakaupan ja siinä käytettävän Suomen rahan viennin järjestämisestä uudella tavalla ja tarkemman valvonnan alaisena. Koska valtioneuvostolla toukokuun 6 päivänä 1941 talouselämän säännöstelemisestä poikkeuksellisissa oloissa annetun lain 2 §:n mukaan on valta maan maksukyvyyn turvaamiseksi ja rahan arvon ylläpitämiseksi mm. rajoittaa tai kieltää rahan, maksuvälineiden, arvopapereiden ja saamistodisteiden vienti maasta, johtokunta ehdotti, että kysymyksessä olevassa rajakaupassa käytettävän Suomen rahan viennin säännöstelemisestä samaten kuin myös rajapassinhaltijan oikeudesta viedä rahaa maasta sekä rajapassin nojalla Ruotsiin tapahtuvan matkustamisen taloudellisista edellytyksistä määrättäisiin mainitun lainkohdan nojalla annettavalla valtioneuvoston päätöksellä, jossa päätöksessä Suomen Pankki, joka valvoo yleensäkin valuuttakauppaa, valtuutettaisiin sanotusta säännöstelemisestä tarkemmin määräämään.

Tämän johdosta ja koska valtuus määrätä kysymyksessä olevasta säännöstelemisestä edellytti Suomen Pankin toimivallan ja tehtävien laajentamista, pankkivaltuusmiehet, nojautuen mainitun lain 5 §:ään, tekivät valtioneuvostolle esityksen viitatussa suhteessa annettavaksi valtioneuvoston päätökseksi, jossa päätöksessä Suomen Pankki valtuutettaisiin säännöstelemisestä tarkemmin määräämään. Valtioneuvosto hyväksyi pankkivaltuusmiesten esityksen ja antoi maaliskuun 26 päivänä 1942 sen mukaisen päätöksensä Suomen—Ruotsin maarajalla tapahtuvassa ns. pikku rajakaupassa käytettävän Suomen rahan viennin säännöstelemisestä ja rajapassinhaltijan oikeudesta viedä rahaa maasta sekä rajapassin nojalla Ruotsiin tapahtuvan matkustamisen taloudellisista edellytyksistä.

Karhumäen tilapäisen haarakonttorin perustaminen.

Toukokuussa 1942 esitettiin puolustuslaitoksen taholta Suomen Pankille pyyntö,

että pankki perustaisi Karhumäkeen tilapäisen toimipaikan, joka, kuten muutkin jo aikaisemmin perustetut samanlaiset toimipaikat, rintamalinjan läheisyydessä sijaiten toimisi etupäässä armeijan ja sitä seuraavien työnuodostelmien rahantarpeen tyydyttämiseksi sekä suorittaisi rahanvaihtoa. Johtokunnan esityksestä pankkivaltuusmiehet päättivät suostua pyyntöön ja perustaa Karhumäkeen pankin tilapäisen haarakonttorin. Mainittu tilapäinen haarakonttori aloitti toimintansa kesäkuun 10 päivänä.

Uusien toimien perustaminen.

Viime aikoina tapahtunut liikepankkien tehtävien yhä runsaampi siirtyminen Suomen Pankille, ulkomaisen clearing-liikkeen huomattava kasvaminen sekä rahaliikkeen vilkastuminen ovat aiheuttaneet, että pankin palvelukseen on jatkuvasti ollut otettava runsaasti ylimääräisiä toimihenkilöitä ja tilapäisiä apulaisia. Koska suuren ylimääräisen ja tilapäisen työvoiman jatkuva käyttäminen ei ole pankin toiminnalle edullista ja koska näin ollen on tarpeellista varata pankkityöhön pystyville ja tehtäviinsä jo jonkin verran perehtyneille ylimääräisille toimihenkilöille mahdollisuus saada pankin palveluksessa vakinaiset toimet, mikä seikka saa heidät vakavammin perehtymään tehtäviinsä sekä on myös omansa lisäämään mahdollisuuksia saada jatkuvasti pystyvää työvoimaa pankin palvelukseen, johtokunta teki pankkivaltuusmiehille esityksen uusien pysyvien toimien perustamisesta pankkiin. Hyväksyen sanotun esityksen pankkivaltuusmiehet päättivät perustaa entisten lisäksi pankin pääkonttoriin yhden vanhemman kamreerin, yhden nuoremman kirjeenvaihtajan, kaksi vanhemman kirjanpitäjän, kaksi ylemmän palkkaluokan nuoremman kirjanpitäjän, kaksi alemman palkkaluokan nuoremman kirjanpitäjän, yhden naispuolisen kirjeenvaihtajan, viisi vanhemman konttoriapulaisen, kuusitoista kassa-apulaisen, yhden vanhemman vahtimestarin ja kaksi nuoremman vahtimestarin tointa, Turun konttoriin yhden konttoriapulaisen ja yhden kassa-apulaisen toimet, Oulun konttoriin yhden kassa-apulaisen toimen, Tampereen konttoriin yhden konttorikirjurin, yhden konttoriapulaisen, kaksi kassa-apulaisen ja yhden vahtimestarin toimet ja Viipurin konttoriin yhden vahti-

mestarin ja yhden vahtimestari-talonmiehen toimet sekä muuttaa Viipurin konttorin yhden vaihtokassanhoitajattaren toimen Tampereen konttorin vaihtokassanhoitajattaren toimeksi. Mainitut uudet toimet perustettiin pankin palkkaussäännössä mainituihin palkkaeduihin, lukuunottamatta naispuolisen kirjeenvaihtajan, viiden vanhemman konttoriapulaisen ja Tampereen konttorin konttorikirjurin toimia, joiden peruspalkoiksi vahvistettiin naispuoliselle kirjeenvaihtajalle 43,500, vanhemmille konttoriapulaisille 33,000 ja Tampereen konttorin konttorikirjurille 43,500 markkaa vuodessa. Huomioonottaen pankin suhdannetutkimusosaston laajentuneet tehtävät pankkivaltuusmiehet myös päättivät johtokunnan esityksestä ottaa pankin palkkaussääntöön kahden entisen lisäksi yhden uuden suhdannetutkimusosaston tutkijan pysyvän toimen, jonka peruspalkaksi vahvistettiin 61,500 markkaa vuodessa.

Kertakaikkinen palkan- ja eläkkeenlisä vuodelta 1942.

Elinkustannusten kallistumisen johdosta johtokunta teki pankkivaltuusmiehille esityksen, että pankin vakinaisille viran tai toimen haltijoille sekä ylimääräisille ja tilapäisille toimihenkilöille maksettaisiin vuodelta 1942 kertakaikkinen palkanlisä, mikä tapahtuisi noudattaen samoja periaatteita, joiden mukaan hallitus eduskunnalle tekevänsä ylimääräisessä talousarvioesityksessä oli ehdottanut kertakaikkista palkanlisää maksettavaksi valtion viran tai toimen haltijoille mainitulta vuodelta. Sanotun hallituksen esityksen mukaisesti johtokunta ehdotti kertakaikkisena palkanlisänä maksettavaksi vakinaisille viran tai toimen haltijoille heidän joulukuun 1942 peruspalkkaansa ja ylimääräisille sekä tilapäisille toimihenkilöille heidän saman kuukauden pohjapalkkiotaan vastaavan määrän, kuitenkin enintään 8,000 markkaa. Perheellisille ehdotettiin lisäksi maksettavaksi alle 16-vuotiaista omista sekä otto- ja kasvattilapsista saman suuruiset kertakaikkiset perhelisät kuin mainitun vuoden joulukuussa maksettiin aikaisemmin annettujen määräysten perusteella. Mainitun palkanlisän johtokunta kuitenkin ehdotti maksettavaksi kokonaisuudessaan ainoastaan niille, jotka olivat olleet pankin palveluksessa vähintään

tammikuun 1 päivästä 1942 lähtien, jotavastoin ne, jotka olivat tulleet pankin palvelukseen sanotun päivän jälkeen mutta ennen heinäkuun 1 päivää 1942, saivat mainitusta määrästä vain puolet ja viimeksi mainitun päivän jälkeen tulleet jäisivät kokonaan ilman kysymyksessä olevaa palkanlisää. Kokouksessaan marraskuun 25 päivänä pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esityksen ja myönsivät tarkoitukseen käytettäväksi 1,020,000 markkaa.

Koska myös eläkkeensaajien toimeentulo hintojen kohoamisen johdosta on vaikeutunut, johtokunta ehdotti pankkivaltuusmiehille, että pankin ja sen setelipainon eläkkeen- ja avustuksennauttijoille maksettaisiin vuodelta 1942 kertakaikkinen eläkkeenlisä, joka suuruudeltaan määrättäisiin 10:ksi sadalta vuotuisen peruseläkkeen tai avustuksen määrästä eli samaksi, minkä hallitus oli ehdottanut maksettavaksi valtiolta tai valtion varoilla avustetuista eläkekassoista eläkettä saaville kertakaikkisena eläkkeenlisänä mainittuna vuonna. Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät ehdotuksen joulukuun 16 päivänä ja myönsivät tarkoitukseen käytettäväksi 130,000 markan suuruisen määrärahan.

Haarakonttorien valvojat.

Pankin haarakonttorien valvojina ja näiden varamiehinä vuonna 1943 tulevat pankkivaltuusmiesten päätöksen nojalla olemaan seuraavat henkilöt:

Hämeenlinnan konttori: valvojat kauppaneuvos Anders Gustaf Skogster ja kauppias Johan Verner Fredriksson sekä varamiehet tehtailija Kaarlo Edvard Kauppinen ja varatuomari Yrjö Jokiranta;

Joensuun konttori: valvojat fil. maisteri Yrjö Antero Kankaanrinta ja asianajaja, varatuomari Mauno Moilanen sekä varamiehet kaupunginjohtaja, fil. maisteri Armo Pyhälä ja toimitusjohtaja Juhana Tarma;

Jyväskylän konttori: valvojat johtaja Kaarlo Vilhelm Laitila ja apteekkari Eugen Mansnerus sekä varamiehet lehtori Herman Hämäläinen ja pormestari Matti Soini;

Kotkan konttori: valvojat toimitusjohtaja Veikko Aleksander Cajander ja toimitusjohtaja, pormestari Hugo Gustaf Johannes Melart sekä varamiehet kauppaoppilaitoksen johtaja, fil. maisteri Hugo Lennart Wennerstrand ja kaupunginviskaali, varatuomari Oma Niilo Silenti;

Kuopion konttori: valvojat pormestari Alvar Hjalmar Mikael Hurta ja agronomi Niilo Ilmari Jokinen sekä varamiehet oikeusneuvosmies Gunnar Valdemar Hellén ja toimitusjohtaja Pekka Karttunen;

Lahden konttori: valvojat johtaja Väinö Tuompo ja lyseon rehtori, fil. maisteri Artturi Aukusti Tähtinen sekä varamiehet toimitusjohtaja Kaarle Ilmari Halme ja kaupunginjohtaja Olavi Ilmari Kajala;

Mikkelin konttori: valvojat kihlak. tuomari Erkki Veikko Kuokkanen ja kunnallisneuvosmies Otto Kinnunen sekä varamiehet johtaja Valter Pulkkinen ja toimitusjohtaja Asko Savolainen;

Oulun konttori: valvojat toimitusjohtaja Otto Alfons Karhi ja oikeuspormestari Karl Torsten Reinilä sekä varamiehet johtaja Jalmary Kustaa Korkeakivi ja toimitusjohtaja Aarne Toivonen;

Porin konttori: valvojat johtaja Toivo Rintala ja kaupunginjohtaja, fil. tohtori Frans Vihtori Härmä sekä varamiehet kauppias Juho Antti Airio ja johtaja Yrjö Nurmi;

Sortavalan konttori: valvojat talousneuvos Sven Holst ja toimitusjohtaja Pentti Suppala sekä varamiehet lääninrovasti Oskari Freedrikki Kanervo ja toimitusjohtaja, talousneuvos Viljo Severi Paananen;

Tampereen konttori: valvojat oikeusneuvosmies, varatuomari Kaarlo Haljala ja konsuli Bruno Kanto sekä varamiehet dipl. insinööri Erkki Niklas Salminen ja toimitusjohtaja Alpo Pesonen;

Turun konttori: valvojat maanviljelysneuvos Arvi Samuli Kontu ja maaherra Frans Vilho Kyttä sekä varamiehet johtajat Juho Heikki Kurkela ja Aarne Laaksonen;

Vaasan konttori: valvojat johtaja Lauri Aleksander Niinioja ja maaherra Jalo Toivo Lahdensuo sekä varamiehet konsuli Johan Alfred Viklund ja johtaja Juho Viljam Vaahtoniemi; sekä

Viipurin konttori: valvojat toimitusjohtaja, talousneuvos Hannes Neuvonen ja insinööri Reino Koivulehto sekä varamiehet toimitusjohtaja Kalle Hyvärinen ja apulaiskaupunginjohtaja, insinööri Taavi Siltanen.

Pankkivaltuusmiehet ja tilintarkastajat.

Pankkivaltuusmiehinä toimivat vuonna 1942 eduskunnan valitsijamiesten syyskuun

28 päivänä 1939 sanottuun tehtävään valitsemat seuraavat henkilöt:

Tanner, Väinö, toimitusjohtaja,
Vesterinen, Vihtori, maanviljelijä,
Hackzell, Antti, varatuomari,
Leppälä, Juhani, kunnallisneuvos,
Pekkala, Mauno, ylijohtaja,
v. Frenckell, Erik, dipl. insinööri,
Kilpi, Eino, päätoimittaja,
Pilppula, J. Erl., kunnallisneuvos,

sekä marraskuun 20 päivästä lähtien sotaloudentarkastaja *Pietari Salmenoja*, jonka eduskunnan valitsijamiehet sanottuna päivänä valitsivat pankkivaltuusmieheksi tästä toimesta eronneeksi katsotun filosofiantoh-
tori *Johan Helon* sijaan jäljellä olevaksi toimiajaksi.

Näistä kolme ensiksi mainittua muodosti-

Helsingissä maaliskuun 17 päivänä 1943.

VÄINÖ TANNER.

Vihtori Vesterinen.
Mauno Pekkala.

J. Erl. Pilppula.

Antti Hackzell.
Erik v. Frenckell.

Pietari Salmenoja.

Juhani Leppälä.
Eino Kilpi.

Esko K. Leinonen.

vat suppeamman pankkivaltuuston. Puh-
heenjohtajana toimi koko vuoden allekir-
joittanut *Tanner* ja varapuhheenjohtajana
allekirjoittanut *Vesterinen*.

Pankin tilintarkastajiksi vuoden 1942
tilejä tarkastamaan eduskunnan valitsija-
miehet valitsivat seuraavat henkilöt:

maanviljelijä *August Kuusisto*, hänen va-
ramiehensä maanviljelijä *Matti Lepistö*,
maanviljelijä *Kaapro Huittinen*, hänen
varamiehensä kunnallisneuvos *Kalle Au-
kusti Lohi*,

kunnallisneuvos *Kaapro Moilanen*, hänen
varamiehensä toimitusjohtaja *T. Valanne*,
toimittaja *Hugo Aattela*, hänen varamie-
hensä pienviljelijä *Jalmari Linna*, sekä

kunnallisneuvos *Aleksanteri Fränti*, hä-
nen varamiehensä taloudenhoitaja *Paavo
Saarinen*.